

עמוד מס' 1

23/11/2014

דף מידע 175

חברי ארגון נכבדים

ארגון יוצאי בילגוראיי מודיע בצער על פטירתו של חברנו הסופר ישראל זמיר ז"ל בן קיבוץ בית אלפא שהלך לעולמו, ומשתתף בצעה של משפחתו.

ישראל, היה בן 85 במותו, הוא נפטר בשבת 22.11.14 ויובא למנוחת עולמים ביום שני 24 בנובמבר בשעה 14:00 בבית העלמין שבקיבוץ בית אלפא.

ישראל זמיר ז"ל 1929-2014

ישראל בנו היחיד של הסופר היידיש הנודע וזוכה פרס נובל לספרות [1978] יצחק בשביס זינגר, היה אף הוא סופר, עיתונאי ומתרגם. למרות שמלאכת היצירה העסיקה אותו ללא הרף משך שעות רבות של היממה, הוא גילה התעניינות בכל הקשור גם בענייני בילגוראיי. נהגתי להתקשר אליו ולהיפגש אתו כדי לספר לו על פעילויותינו ועל המתרחש בעיירה. העברתי אליו את דפי העדכון שלנו והוא אמר לי שהוא קורא אותם בעיון ואינו מחסיר מילה. הוא התרגש מאד כששמע על הקמת ארגון זינגר בבילגוראיי ועל שאזרחיה הפולנים של העיירה הקימו ביוזמתם את ספסל/פסל יצחק בשביס זינגר בעיירה. בסוף חודש אוג' 2013 נערך בוורשה סימפוזיון על יצחק בשביס זינגר. ישראל הוזמן לשאת דברים בכינוס זה. הוא הגיע לוורשה מלווה בבתו ד"ר מירב חן ובני משפחה נוספים, את שני הימים האחרונים בפולין בילתה המשפחה בבילגוראיי. כשהגיע המשפחה לעיירה זכתה לקבלת פנים אותה הגדיר ישראל במלים "כיאה לבן מלך"... הם סיירו בעיירה, לרבות ברחוב הקרוי על שם יצחק בשביס זינגר, כשהם מלווים בראש העיר יאנוש רוסלן ובארתור בארה. בבית הקברות היהודי נטע ישראל עץ. בדצמבר 2013 ישבתי 'שבעה' על אמי המנוחה, שליח התדפק על דלת הבית ומסר לי חבילה קטנה ששלח לי ישראל זמיר, בתוכה, כמחווה של ניחומים הכניס את ספרו "דייג ברשת".

ישראל זמיר, בני משפחתו, יאנוש רוסלן - ראש העיר בילגוראיי וארתור בארה, ליד ספסל בשביס זינגר.

ליצירת קשר

רבקה ניב רחוב דוד המלך 19 ת"א טלפון: 03-6967589 rivka783@zahav.net.il

ישראל בר-און רחוב יוסף צבי 21 רמת-גן טלפון: 03-5718244 baron-i@zahav.net.il פקס: 03-5718129

עמוד מס' 2

ישראל נולד בוורשה להוריו רחל [רוניה] שפירא ויצחק בשביס זינגר, שניהם ילדי רבנים. הוריו נפרדו בהיותו בן חמש. אביו היגר לארה"ב בעוד אימו והוא עברו למוסקבה ועלו ארצה בשנת 1938. במלחמת השיחרור שירת כלוחם בחטיבת גולני. משנת 1972 היה העורך של המוסף השבועי "חותם" בעיתון "עכל המשמר", והקים את המוספים "הדף הירוק" ו"קו למושב" שעברו מאוחר יותר לעיתון "מעריב". ישראל לימד עיתונאות באוניברסיטת תל-אביב, ועסק בכתיבה כמו גם בתרגומים לעברית של יצירות של אביו.

ישראל היה נשוי לאביבה ז"ל. השניים הותירו אחריהם בת, שלושה בנים, ותשעה נכדים.

בין ספריו:

- סנדל של סוס : סיפורים (תל אביב : ספרית פועלים, תש"ם)
- אבי, יצחק בשביס זינגר (תל אביב : ספרית פועלים : ידיעות אחרונות : ספרי חמד, 1994); תורגם לאנגלית, פולנית, הולנדית, צרפתית ויפנית
- עגיל באוזן : סיפורים (תל אביב : ספרית פועלים, תשנ"ח 1998)
- שוקת סדוקה (הוד השרון : אסטרוטלוג, 2001)
- הנאהבים והנעימים : מחזה על פי סיפור מאת י. בשביס-זינגר (תל אביב : הבימה, 2004)
- לכבות את השמש : רומאן (הוד השרון : אסטרוטלוג, 2004)
- ערבה בוכייה : סיפורים (תל אביב : הוצאת ידיעות אחרונות : ספרי חמד ; הוד השרון : אסטרוטלוג, 2009)
- בעריכתו של אהוד בן עזר
- טנקים באבן גבירול : סיפור אהבות (תל אביב : גוונים, תשע"א 2011)
- דייג ברשת (ספרי מקור, 2014)

תרגומיו:

- שיחות עם יצחק בשביס זינגר / ריצ'רד בורגין (תל אביב : ספרית פועלים, תש"ן 1990)
- המפתח : סיפורים / י. בשביס זינגר (תל אביב : ספרית פועלים, תשל"ח 1978)
- שונאים : סיפור אהבה / י. בשביס-זינגר (תל אביב : ספרית פועלים, תשל"ט 1979)
- שלוש משאלות / י. בשביס זינגר (תל אביב : ספרית פועלים, תשמ"א 1981) תרגום בשיתוף עם אוריאל אופק; איורים, רות צרפתי
- החוזר בתשובה / י. בשביס זינגר (תל אביב : ספרית פועלים, תשמ"ו 1986)

יהיה זכרו ברוך.

בשם הארגון.

רבקה ניב וישראל בר-און.

ליצירת קשר

רבקה ניב רחוב דוד המלך 19 ת"א טלפון: 03-6967589 rivka783@zahav.net.il

ישראל בר-און רחוב יוסף צבי 21 רמת-גן טלפון: 03-5718244 baron-i@zahav.net.il פקס: 03-5718129

עמוד מס' 3

כנספת אני מצרף בזאת חילוף מכתבים ביני לבין ישראל זמיר בעניין ספרו האחרון "דייג ברשת"

08/02/2014

ישראל זמיר יקר.

לפני כחודשיים לערך, עת שרוי הייתי באבלי אחר אמי רחל שהלכה לעולמה. הגיעה אלינו שליח והביא לנו מעטפה ששלחת אלינו ובתוכה ספרך דייג ברשת. היה זה מחווה מרגש של תנחומים שהעברת אלי. התקשרתי אליך והודיתי לך על כך.

לפני ימים ספורים סיימתי לקרוא את הספר וזאת הזדמנות נוספת להודות לך ולהגיב על יצירתך שלעת-עתה וזמנית היא האחרונה ביבול הסיפורתי שאתה מעניק לחברה הישראלית מעת לעת, משדות יצירתך ולאחר שהבשילה. החמיא לי במיוחד שאת פרי מגדים זה שלך לא קניתי בשוק, אתה עצמך שטרחת עליו וטיפחת אותו, כמו ידיך קטפת אותו והגשת לי אותו, יפה ועסיסי. אין מקום להשוות את טעמו של הפרי ברגע שנקטף מן הענף שבעץ לטעמו כשהוא נלקח מהמדף. ואני שב ומביע את תודתי והערכתי לך על מחווה זאת.

שעה שקיבלתי את ספרך הייתי עדיין בתהליך קריאה של ספר אחר שכתבה והוציאה לאור אישה שיש לי אתה היכרות שטחית. משום שהיא טרחה רבות על פרסומו, וחזרה והעידה על עיסתה, מה גם שקודם לכן התהדרה בתואר "סופרת" [בעיקר ספרי ילדים], היא הצליחה לסקרן אותי מספיק כדי שארכוש את ספרה ואקרא אותו. סיימתי אותו, ואז פתחתי את "דייג ברשת" וכבר אחרי הדף הראשון אמרתי לאשתי: "הנה, לך, זהו סופר..."

אני מבקש בזאת במלים ספורות לסכם את חווית הקריאה שחוויתי מספרך זה. אתחיל בכך שאומר שכל רגע ששקוע הייתי בקריאתו יכול להיות מוגדר כהנאה צרופה. גם המבנה של הספר, סיפור מסגרת של רון גלמן הזונח את חייו הנוחים בניו יורק ושם לעצמו מטרה לחפש את מירק'ה. שבתוך אותה מסגרת אתה שוזר באופן טבעי מיניאטורות סיפורתיות, מן קובץ של סיפורים קצרים, ואתה יודע בדיוק מתי לעצור בזרם הגואה ולחזור לסיפור המסגרת, ושוב לפנות את הבמה ולהפנות את הזרקור למיניאטורה הבאה וחוזר חלילה. את כל זה אתה עושה עם ישרה ספרותית ובמיטב אמנות הסיפור. הלשון קולחת ואף כי היא נעדרת את העברית שפשטה במחוזותינו דהיום כשריפה גדולה בשדה קוצים [ראה ערכים כמגניב, חבל על הזמן, סוף הדרך וכיו"ב], הרי שהיא, להערכתך, תובן גם על ידי צעירנו וגם תלמד אותם משהו [מותנה בכך שירצו לקחת ספר לידיהם]. רון גלמן בספרך הוא איש שאינו חושש משינויים בחייו, טיפוס יוצא דופן בכך שאינו שמרן כרבים אחרים, איש שהולך אחר ליבו, איש שמחפש התנסויות חדשות ומנגד געגועיו מוליכים אותו את התנסויות ישנות. איש שיודע כיצד מוציאין את המוץ מן התבן ואת השיעור מן העיסה, מתנהג כאחד שהוא צעיר לנצח, לא מעט הרפתקן, איש שזונח סיר בשר כלכלי וחברתי לטובת משמעויות ותכנים, אדם שמסרב לחיות עם המתים, קרובים ככל שרק יכולים להיות אליו, ומחפש דרכים למימוש חייו אצל החיים. יחד עם הכל איש ששם סייגים לכל ניסיו ותהייה, ומקציב זמנים כדי לעבור משלב אל שלב – סיסטמתי עד לפרט האחרון [עורך דין? או לא?], בחיפוש אחרי מירק'ה והילד שנולד לו ממנה הוא מבקש את ההמשכיות שהי אפשרה האולטימטיבית עם הנצחיות, כי משום שאדם הוא בן תמותה הדרך אל הנצח עוברת דרך ההנצחה, ואין הנצחה אם אין המשכיות שמשמעותה ילדיך ונכדיך וניניך עד קץ כל הדורות. הרי שזאת תופעה טבעית ויצרית. והאדם מטבעו ואפילו באנוכיותו מבין שכדי שהוא יונצח הוא חייב לדאוג לצאצאיו: לזון אותם, לפרנסם, לחנכם, להעמידם על רגליהם, לשם כך הוא עובד קשה, כדי שיוכל לתת להם ולהוריש להם, וירושה פנים רבות לה, חלקה [מנטלית] נעשית בעוד האדם בחייו, וחלקה [החומרית] לאחר מותו, ורון מחפש את מירק'ה ואת ילדו כדי לממש זאת, כדי לתמוך בהם, ואגב כך קיימים יחסי גומלין בהם התומך גם נתמך, ומשאינו מוצא את שאר בשרו, הוא ממציא שניים שכאלה, את בתו האתיופית המאומצת שמחה ואת בנה של מוניקה לו הוא דואג כאב.

הספר מביא לנו גלריה צבעונית של טיפוסים. חלקם הגדול הוא של אנשי קיבוץ המתוארים על רקע רעיוני ועל רקע של אידיאולוגיות שלא עומדות בסחף העתים. אידיאולוגיות שהזמן נוגס בהן עד שכלים הם מן העולם. דברים שפעם היו בחזקת "יהרג ובל יעבור", ומי שלא עמד בהם הוקע, בויש, גורש, נודה והיה לשיחת היום ללא פרופורציות, אותן אידיאולוגיות נשארן כזכרון עמום, לא מובן, וערכן כקליפת השום וכמוץ אשר תדפנו רוח. אבל אחרי הכל אי פה ואי שם

ליצירת קשר

רבקה ניב רחוב דוד המלך 19 ת"א טלפון: 03-6967589 rivka783@zahav.net.il

ישראל בר-און רחוב יוסף צבי 21 רמת-גן טלפון: 03-5718244 baron-i@zahav.net.il פקס: 03-5718129

עמוד מס' 4

נמצא אי מי שמתגעגע לריחם או צחנתם של אותם ימים, אבל כשאותו בר חלוף יחלוף אף הוא מן העולם גם הזכרונות והגעגועים והריחות יתנדפו ויעלמו בחלל האין קץ.

הספר מעלה תקופות ואירועים היסטוריים מחיי עם ישראל בארצו, כל האירועים מסופרים מזווית ראייתך הסופר ומורגשת שיש לך דעה וביקורת חיובית וגם שלילית כלפיהם.

זהו ספר שלא רק שהוא מהנה, הוא גם מלמד ומעורר את סקרנותו של הקורא להעמיק וללמוד יותר ממקורות אחרים על התקופה ועל ההתרחשויות.

אתה כסופר ניחנת בחוש הומור שובה לב, אינך יכול לדמיין לעצמך אותי, שעה שקראתי את הסיפור על העברת הדגים במשאית דרך שכם, והמעשה בקרח שהפך לקרחן [בית זונות] רק אומר לך שעיניי הגירו דמעות של צחוק שלא הייתה לי עליו שליטה, גם ברגע זה כשאני נזכר וכותב על אפיזודה זאת אני עדיין אוחז בבטני. זהו קטע שמורגש שנכתב מאהבה, גיבוריו הם אנשים תמימים ולא מנוסים אך בעלי תושייה, ותעוזה, ורצון, וכושר המצאה ואלתור ובעיקר נחישות. אנשים שכל אחד אוהב ולוואי שהיו היום רבים יותר כמותם. וכנ"ל הסיפור על הכלב בר-בורכוב [איזה שמות נתנו אז לכלבים...]. גם הכלב תמים ונטול כל מחשבות זדון. הוא לא מסוגל לחשוב אף לרגע שמישהו מסוגל לרצות להזיק לו, סיפור מקסים על גולם חביב וטוב לב הנמצא בחזית אל מול האינטרסנטיות והאידיאולוגיות שעל מזבחם מותר ואולי "מוסרי" ללא היסוס ובדעה מפוקחת וצלולה לקפח חיים של יצור חי, סמל הנאמנות והידידות, אפילו שהוא כלב, וזאת ברגע שהוא מפריע לאינטרסים.

תבורך מסופרים ישראל יקירי, אהבתי כל דף ומילה בספרך והצטערתי שהוא נגמר לי כה מהר.

בידידות והערכה
ישראל בר-און.

הנה תגובתו של ישראל זמיר לביקורתי על ספרו "דיג ברשת"

ישראל יקר

מכתבך רומם את רוחי ואני מודה לך מאוד. שלחתי את הרשימה לילדיי ולאהוד בן-עזר. עד כה עולם הביקורת התעלם מן הספר, בבחינת: לא נכתב. אני מקווה שבעזרת רשימתך משהו ינוע בעולם קפוא זה. שוב תודה ואם תזדקק לעוד ספרים – אשמח לשלוח לך.

בברכה ותודה,
ישראל זמיר

ליצירת קשר

רבקה ניב רחוב דוד המלך 19 ת"א טלפון: 03-6967589 rivka783@zahav.net.il
ישראל בר-און רחוב יוסף צבי 21 רמת-גן טלפון: 03-5718244 baron-i@zahav.net.il פקס: 03-5718129